

Β. Α ΓΡΗΜΑΝΙΣ

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ
ΜΕΙΛΙΧΟΣ

ΠΑΤΡΑ 1896

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

—

Ἡ πατρίς μας εἶνε τὸ διεθνὲς θυσιαστήριον, ἔνθα ἔθυσαν καὶ θά θύωσιν αἱ εὐγενεῖς ὑπάρξεις: Λέγει ποῦ δ τοῦ λόγου ἀριστοτέχνης κ. Σ. Παγανέλης, παροτρύνων τὴν νεότητά εἰς τὴν ἐπιτόπιον μελέτην τῆς πατρίου ἱστορίας καὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων.

Παρορμηθεὶς ἀπὸ τῶν πατριωτικῶν ὅσον καὶ ὀρθῶν τούτων λόγων καὶ ἐπιθυμῶν ἐπ' ἐλάχιστον νῦν συντελέσω εἰς τὴν ἐκλαίκευσιν τῶν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων, ἐσκαιφὴν ποιησάμενος εἰς τὰς σελίδας τῆς μυθικῆς ἐποχῆς, ἐξεπόνησα τὴν περὶ τοῦ **Μεγάλου ποταμοῦ** παράδοσιν, ἐκτυλισσομένην εἰς δραματικωτάτας σκηνάς, ἐν αἷς ἥρωες παρίστανται ἢ καλλιμορφος τῆς θεᾶς ἰέρεια καὶ ἡ εὐειδὴς ποιμὴν, ἢ **Κομαιθῶ** καὶ ὁ **Μελάνιππος** καὶ εἰκονίζονται ζωηρῶς αἱ σφοδρὰ συγκρούσεις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος πρὸς τὸ ἐρωτικόν, τοῦ παραφόρου πάθους πρὸς τὴν πατρικὴν θέλησιν, ἐξ ὧν ἐξέρχεται νικηφόρον τὸ θεῖον καὶ θριαμβεῦον τὸ δίκαιον. Σκηνὰς μεστὰς συγκινητικῶν ἐπεισοδίων, εἰκονίζοντων τὰς συμφορὰς τῶν κατοίκων τῆς Ἀρόης καὶ τὰς βασάνους τοῦ Εὐρυπύλου, τὸ τέρμα τῶν ὁποίων σημειοῦται διὰ τοῦ συναικισμού τῶν Πατρῶν.

Τῆς παραδόσεως ταύτης τὴν δημοσίευσιν ἐπιχειρῶ, εὐελπιστῶν ὅτι παρέχω τοῖς φιλομούσις τερπνόν, ψυχαγωγικόν καὶ διδακτικόν ἀνάγνωσμα, πλῆρες χάριτος, αἰσθήματος, εἰκόνων, ὑψηλῶν διανοημάτων καὶ ὑψίστων ἀληθειῶν, προσεπικυρουμένων ὑπὸ τῶν πραγμάτων.

Ἐπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν τῶν φιλομούσων.

Β Α. ΓΡΙΜΑΝΗΣ

Ἐν Πάτραις κατὰ μῆνα 9)βρίον 1896.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΡΩΝ

ΗΓΟΡΑΣΘΗΤΗΝ 17 ΜΑΙ. 1978

χας των, χαίρουσαι καὶ πάσχουσαι εἰς τὰς εὐφροσύνας καὶ θλιβεράς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου στιγμάς, περιπαθῶς ἀγαπῶσαι καὶ ἔμμανῶς μισοῦσαι, ἐκθύμως εὐεργετοῦσαι καὶ ἀδυσωπῆτως ἐκδικούμεναι, γενναίως ἀμείβουσαι τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν εὐσέβειαν, τὴν φιλανθρωπίαν καὶ ἀσπλάγχχνως διώκουσαι τὴν ἔπαρσιν, τὴν ἀλαζονείαν, τὴν ἀχαριστίαν, τὴν ἀνευλάβειαν, προασπίζουσαι προφρόνως τὴν ἀρετὴν καὶ τιμωροῦσαι ἀμειλίκτως τὴν κακίαν, στεφανοῦσαι τοὺς ἡρώισμους καὶ τὰ μεγαλουργήματα τῆς μεγαλοψυχίας καὶ κολαζουσαι τὰ αἰσχρὰ καὶ τὰ ἀνοσιουργήματα τῆς μικροψυχίας καὶ τῶν ταπεινῶν ἐπιθυμιῶν.

* * *

Παρὰ τὸ ὀλιγάνθρωπον πόλισμα τοῦ ἐκ τῆς χώρας τῶν Θεσσαλῶν ὀρηθέντος Εὐμῆλου, τὴν σιτοφόρον Ἀρόνη τῆς Ἀχαΐας, τοὺς ὀλοπρασίνοὺς γραφικοὺς λόφους, ἀμφιθεατρικῶς, κρασπεδοῦντας τὸ ἔλατοσκιπέδον Παναχαϊκόν, ἐν μέσῳ τοῦ ὑπὸ ρυάκων πλαισιομένου ὑπὸ δαφνῶν καὶ μύρτων, ἰτεῶν καὶ πλατάνων βαθυσκίων καὶ εὐρυκόρμων, πεδίου, εἰς ἀνόφορτον τοπίον ρεμβῶδες, τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐγείρεται, ὡς ἰστίον ἐν τῇ σμαραγδίνῳ ὑγρᾷ ἐκτάζει, λευκάζον ἐν τῷ πρασίῳ τάπητι, ὡς χιῶν, ἀποστίλβον ἐκ καθαρότητος, προκαλοῦν καὶ ἐπιβάλλον τὸ σέβας καὶ τὴν λατρείαν πρὸς τὴν ἐνοικῶσαν θεότητα, διὰ τῆς ἐξωτερικῆς καλλιπρεποῦς ἀπόψεώς του καὶ διὰ τῆς ἀγνότητος τῆς περιοχῆς του.

Ὁ ἱερὸς σεβασμὸς καὶ ἡ ἀδιάσειστος πίστις πρὸς τὸ θεῖον ἐπὶ μαγευτικῶν καὶ περιόπτων σημείων, ἐν μέσῳ τοῦ πυκνοῦ φυλλώματος καὶ τῶν κρυσταλλίνων πηγῶν τῶν ὑδάτων, ἰδρύει τοὺς ναοὺς πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ μεγαλείου, ἐπιβλητικωτέραν διάπλασιν τῆς ἱερότητος καὶ τήρησιν

ἀμειώτου τοῦ πρὸς τὸ θεῖον σεβασμοῦ καὶ τῆς λατρείας. Τῆς πίστεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸ θεῖον τὴν ἐξωτερικευσιν ζητεῖ ὁ ἀσθενὴς θνητὸς νὰ περιβάλλῃ μὲ δ,τι ἐξοχον, θαυμαστόν, ὑψηλόν, σεμνὸν ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ τέχνῃ τοῦ καλοῦ, μὲ πᾶν μεγαλεῖον καὶ πᾶσαν λαμπηδόνα, εἰς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς συνειδήσεώς του.

Εἰς τὸ ὕψιστον ὑπόουρημα τῆς διακονίας τῆς βασιλείσης τῶν δρυμῶν Θεᾶς Ἀρτέμιδος, καλλιμορφος κόρη, τῆς παρθενίας καὶ ἀθωότητος ἐμψυχον ἐνσάρκωμα, ἡ συμπαθῆς τὸ εἶδος καὶ τὴν μορφήν Κομαιθῶ ἀφιερῶται.

Τὴν ἀγνότητα καὶ ἱερότητα τοῦ οἴκου τῶν Θεῶν σεβόμενοι οἱ πρόγονοί μας καὶ τὸ ἀπόξενον πάσης ἐγκοσμίου ἀπολαύσεως θηρεύοντες, εἰς τὴν διακονίαν τῶν ναῶν παρθένους τάσσοσι, ἵνα ἀλώβητον παραμένῃ ἐν τῇ ψυχῇ των τὸ πρὸς τὸ θεῖον αἶσθημα, ἀμίαντος τηρεῖται ὁ εἰς αὐτὸ ἀφιερῶθεις τόπος καὶ ἄθικτος διατηρεῖται ἡ πίστις τῶν πατέρων των.

Ἡ πρὸς τὸ θεῖον πίστις εἶνε τὸ ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Τὴν ἰδέαν τῆς πίστεως περιβάλλει ἡ ψυχὴ διὰ μεγαλείου καὶ λαμπρότητος ἄνυπερβλήτου. Ἡ πίστις εἶναι τὸ ἄστρον τῆς διανοίας, αὐγάζον ἐν τῷ νοητῷ οὐρανῷ καὶ καθοδηγοῦν αὐτὸν εἰς τὰ σκότη τῶν στοῶν τοῦ κοσμικοῦ λαβυρίνθου. Ἀδυνατῶν νὰ ἔλθῃ εἰς συνάφειαν πρὸς τὸ ἄστρον, ἐπικοινωνεῖ νοερῶς διὰ τῆς κλίμακος τῆς συνειδήσεως, δεχόμενος τὸ σέλας αὐτοῦ, τὸ φωτίζον τὴν σκοτεινὴν ἀκανθοβριθεὶ βδὸν τοῦ πολυστενάκτου βίου του. Ἡ πίστις εἶνε τὸ βάθρον τῆς ἐλπίδος. Δι' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος θωρακιζόμενος, κρατύνεται καὶ παλαίει θαρραλλέως κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς εἰμαρμένης ἐν τῷ βιωτικῷ ἄγωνι. Ἐὰν ἡ πίστις ἐκλείψῃ, τὸ σκότος κατακλύζει τὴν ψυχὴν. Ἀφανίζεται δὲ αὕτη εἰς τὸ κενὸν τῆς ματαιότητος χάος.

Καρδίαν καὶ αἴσθημα, σῶμα καὶ ψυχὴν ἢ Κομαιθῶ ἐξ βλοκλήρου ἀριεοῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεότητος, ἀποχωρισθεῖσα τοῦ κόσμου, τῶν προσφιλῶν οἰκείων, τῶν γεννητόρων τῆς. Πᾶς λογισμὸς ἐγκόσμιος ἐξορίζεται ἐκ τῆς διανοίας τῆς. Οὐδεμία σκέψις περισπᾷ τὴν προσοχὴν τῆς, οὐδεμία ἰδέα ἐνφωλεῖ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς παρὰ ἢ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑψηλῶν αὐτῆς καθηκόντων. Μένει κεχωρισμένη τοῦ κόσμου, ὡς ὁ ἥλιος τῶν ἄστρον, καὶ νερῶς ἐπικοινωνεῖ πρὸς τὸ θεῖον, εἰς τὴν διακονίαν τοῦ ὁποίου ἐτάχθη διὰ βίου.

Ὁ πρὸς τὸ θεῖον ἀφιερούμενος ρηγνύει τοὺς δεσμοὺς τῆς συγγενείας· ὡς ἡ ψυχὴ, ἀποχωριζομένη τοῦ σώματος. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κόσμου μέγα χάσμα ἀνοίγεται. Ρίπτει πέπλον λήθης ἐπὶ τοῦ κόσμου, ἀποσύρεται τῆς τύρβης, καὶ ὑπηρετεῖ εἰς τὸ καθῆκον, εἰς ἐπιτέλειαν τοῦ ὁποίου ἐκλήθη.

* *

Δενδροστεφές καὶ χλοηφόρον ὡς τάπης ἀπλοῦται τὸ κύκλωθεν τοῦ ναοῦ πεδίον. Ἄνθει ἢ δάφνη παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ὅστις, ἄλλοτε μὲν ὑπὸ τὴν πυκνὴν λόγχην ὑφέρπων, ἄλλοτε δὲ ἐπὶ τῶν λευκῶν χαλίκων ἀπλούμενος, κυλῖει ἡρέμως τὰ ὕδατά του, προσπαιζοντα πρὸς τὰ παρόχθην φυτά, ὧν τοὺς εὐλάμπτους λούει πόδας. Εἰς τὸν γλυκὺν κελαρισμὸν του, ἀντιλαλεῖ ἢ λυγερὰ ρλογέρα τοῦ ποιμένος Μελανίππου, ὅστις, παρὰ τὴν κλιτὴν λόφου παρὰ τὴν ἀναδενδράδα ἐξηπλωμένος φυλάττει τὸ ποιμνίον του, διασκορπισμένον ἀνά τὴν χλόην πρὸς βοσκήν. Ἀμέριμος τῶν φροντίδων καὶ ἄγευστος τῆς κοσμικῆς τύρβης ὁ εὐειδὴς ποιμὴν, εὐτυχῆς ὡς πτηνόν, διέρχεται τὸν βίον του, ἔχων μόνους ἀχωρίστους συν-

τρόπους τὸ λευκόμαλλον ποίμνιον καὶ τὴν προσφιλῆ φλόγεραν του.

Τὸν οὐρανὸν τῆς ἐπιζήλου εὐδαιμονίας τοῦ βίου του δυσθυμίας νεφέλη σκιάζει. Τὴν γαλήνην τῆς ἀμεριμνησίας του ἄνεμος στοχασμῶν συνταράσσει. Αἰσθάνεται τὴν ψυχὴν του κεντριζομένην ἀπὸ ἀορίστου ἀσυλλήπτου πόθου. Εἰς στιγμὰς, καθ' ἃς τὸ περίξ αὐτοῦ ἐπιχαρίτως μειδιᾷ, καθ' ἃς ἡ φύσις ἐπιδεικνύει πᾶσαν τὴν μεγαλοπρέπειάν της, εἰς ἀμιμήτους εἰκόνας ἐκτυλισσομένην, ὁ Μελάنيππος καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀθυμίας καὶ μελαγχολικοῦ ρεμβασμοῦ. Ἡ διάνοιά του καθίσταται ἀνίσχυρος εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ τὴν ψυχὴν του βασανίζοντος ἀορίστου αἰσθήματος . . . . .

Ἄγαπᾶ!

Ἐνταῖς πτυχαῖς τῆς περιεκτικῆς καὶ πολυσημάντου ταύτης λέξεως περικλείεται ὀλόκληρον τὸ μυστήριον τοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ὅταν ἐν τῇ ἐπελεύσει τοῦ πληρώματος τοῦ χρόνου ὁ γήϊνος πλανήτης, ἀπωλέσας τὴν ζωϊκὴν δυνάμειν του, κατακρημνησθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ σκοτεινοῦ ἀπείρου, τότε ἐν τῇ συγχύσει τῶν στοιχείων θὰ ἀντηχῇ ἡ λέξις αὕτη ἀποτελοῦσα τὸν πανύστατον ἁρμονικὸν ὕμνον, ἀνερχόμενον πρὸς τοὺς οὐρανοὺς.

Οὐδεὶς θνητός, βιοῖ ἀπηλλαγμένος τοῦ ἔρωτος. Οὗτος εἶνε συμφυῆς αὐτῷ καὶ τὸν ἀκολουθεῖ μέχρι τοῦ τάφου. Πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἀποφυγὴν εἶναι ματαία, φέρεται πρὸς τὸ ναυάγιον. Ἄρχεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀνατέλλει ἐν τῷ λίκνῳ τοῦ βρέφους, διατρέχει τὴν τροχίαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ δύνει εἰς τὸν τάφον. Εἶναι μοῖρα τῆς ἀνθρωπότητος, καθολικὸς νόμος τῆς καρδίας καὶ τῶν ὄντων. Τὸ ἀσπαζόμενον ἠδυπαθῶς ἐν τῇ ἐκπνεύσει τὴν ἀκτὴν κῦμα, τὸ ἀνοιγόμενον ἄνθος ὑπὸ τὰς θωπέας τῆς πρωΐας, ἢ πρὸς τὸ φύλλωμα προσπαιζούσα νυκτερινὴ αὔρα,

τὸ κελαδοῦν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς φύσεως πτηνόν δια-
λαλοῦσι τὸν ἔρωτα, βροντερῶς μαρτυροῦσιν ὅτι τὸ πᾶν
ἀγαπᾷ Ἐκν ὁ ἔρω· δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀν-
θρώπου, τὸ γένος αὐτοῦ οὐδέποτε ἤθελεν ἐμφανισθῆ ἐπὶ
τῆς γῆς.

Φωτόλουστος καὶ περιχαρῆς, ὡς νύμφη τῶν δρυμῶν,
ἀπὸ τῶν κορυφῶν τοῦ Παναχαϊκοῦ προβαίνει ἡ δροσο-
φόρος αὐγὴ Τὸ εὐθαλλές ρόδον ἠδουπαθῶς ἐγείρει τὴν
κεφαλὴν του, ὁ χορὸς τῶν ἀβρῶν κρίνων παίζει πρὸς τὴν
αὔραν, λαμβάνουσαν τὸ ἔρωμά των καὶ δίδουσαν φιλή-
ματα. Τὰ ἄνθη στολίζουσι τὸν πέπλον τῆς γῆς, ἐφ' οὗ
ἡ χρυσαλλίς ἀμέριμνος πετερυγίζει. Τὰ πτηνὰ ἐνθουσιῶντα
τονίζουσι τὸ ἄσμα των. Τὸ νᾶμα τοῦ ρύακος πρᾶον κυ-
λιέται ἐν μέσῳ τῆς χλόης. Τὸ κύμα φιλοπαίγμον θω-
πεύει τὴν ἀμμόδη ἀκτὴν. Μειδιᾷ ὁ οὐρανός, ρεμβάζει
ἡ θάλασσα, ἀναγεννᾶται ἡ γῆς, σκιρτᾷ ἡ φύσις. Τὰ
πάντα ἐναρμόνιον ὕμνον πρὸς τὸν Πλάστην ἀναπέμπουσι.

Κατὰ τὴν γοητευτικὴν καὶ μεθυστικὴν ἔκφασιν τῆς
μεγαλοπρεποῦς φύσεως ὁ Μελάνιππος, τὴν κλιτύαν τοῦ
λόφου διασκελίζων, ὀδηγεῖ, δι' ἄσματος ρυθμίζων τὸ
βῆμα, πρὸς τὸ διαυγές νᾶμα τοῦ ποταμοῦ Μειλίχου
πρὸς ποτισμὸν τὸ διψαλέον ποιμνίον του. Φθάνει ἐκεῖ.
Ἄναπαύεται ἐπὶ λίθου, ἡμαλυθέντος ὑπὸ τῶν ὑδάτων τὴν
δύναμιν, καὶ βυθίζεται εἰς ρεμβώδεις σκέψεις, ἐπισκοπῶν
διὰ τοῦ βλέμματός του τὰς ἐκτυλισσομένας σκηνὰς τοῦ
πρὸ αὐτοῦ ἀπλουμένου πανοράματος.

Τὸ καταπλήσσον, θαυμάσιον, πανόραμα τῆς φύσεως
ὑποτάσσει τὰς αἰσθήσεις καὶ προσελκύει τὴν διάνοιαν εἰς
ρεμβώδεις ἐκστάσεις. Τοιαύτην γοητείαν διαχέουσιν αἱ
τῆς φύσεως ἀποκαλύψεις, ὥστε πᾶς ἕτερος στοχασμὸς,

πᾶν πνευματικὸν ἐνασχόλημα διώκεται ἐκ τῆς χώρας τῆς διανοίας. Κυριαρχεῖ δὲ τότε μόνον τὸ αἶσθημα τῆς ὄνειροπολήσεως. Αἴφνης μορφή, μὲ χάριν πλειάδος καὶ καλλονὴν ἀνοξίεως, ἔμφυχον ἀπεικόνισμα ἀγάλματος μυθολογικῆς θεότητος, προσπίπτει εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ εὐειδοῦς Μελανίππου. Κομαιθῶ ἡ ἱέρεια ὑδρεύεται εἰς τὸν ποταμὸν. Εἰς τὴν θεάν τῆς ὀ Μελάνιππος αἰσθάνεται συγχομένην τὴν καρδίαν του καὶ τὸ στῆθος του σφοδρῶς ἀναπαλλόμενον, ὡς κύματα θυέλλης. Ρίγος διατρέχει τὸ σῶμα του καὶ θάμβος ἀπλοῦται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὡς νέφος πρὸ τοῦ ἡλίου. Ζητεῖ νὰ ἐμιλήσῃ, ἀλλ' ἀδυνατεῖ. Ἡ γλῶσσα του ἀρνεῖται νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ, πυρακτωθεῖσα ὑπὸ τῶν βλεμμάτων τῆς Κομαιθοῦς.

Ἄκανθοι ὀξεῖς ὁμοειθέμου αἰσθήματος πλήττουσι, ὡς κεραυνὸς τὴν σκοτίαν, τὴν τρυφερὰν καρδίαν ταύτης καὶ χεῖμαρροι συγκινήσεως πλημμυροῦσι τὰ βάθη τοῦ τρικυμιάδου στῆθους τῆς. Πορφύρας χρῶμα, ὡς τῆς ἡοῦς ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, διαπλοῦται ἐπὶ τῶν ἀφροπλάστων παρειῶν τῆς. Πᾶσα δύναμις τῶν αἰσθήσεων τὴν ἐγκαταλείπει. Τρέμει, κλονίζεται, λειποθυμεῖ, κλίνει, πίπτει. Συγκεντροῦσα τὰς δυνάμεις τῆς, συνέρχεται. Ἐγείρεται. Ἀπέρχεται μὲ ἀσθενὲς βῆμα τοῦ τόπου ἐκείνου. Δοκιμάζει τὰς πρώτας ἐκρήξεις τοῦ μαγεύοντος, μεθύσκοντος, τυραννοῦν τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου παραφόρου πάθους.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης διάπυρος, ἄσβεστος, συνεχῆς, ἀκοίμητος πόθος πρὸς συνάντησιν, ἐναγκαλισμὸν, συνένωσιν βασιανίζει τὴν ψυχὴν, τυραννεῖ τὴν καρδίαν ἀφοπτεμένων.

Ἐν τῷ σύμπαντι τὸ πᾶν ὀργᾶ πρὸς ἔνωσιν. Ἡ πετώσα χρυσαλλίς προσελκύνει τὴν ἀδελφὴν τῆς. Τὰ ὑποτρέμοντα τῶν ἀνθέων πέταλα θωπεύουσι τὰς πτέρυγας των. Τὸ

κελαδοῦν πτηνὸν προκαλεῖ τὸν σύντροφόν του. Ὁ φλοισβίζων ρύαξ φέρεται πρὸς τὸν ποταμόν. Ὁ κισσὸς ἐναγκαλίζεται τὴν λεύκην. Παγκόσμιος νόμος τῆς ἐξελίξεως τοῦ σύμπαντος.

Ἐναγωνίως διέρχεται τὰς ὥρας, τὰς στιγμὰς ὁ ἀγαπήσας θνητός. Ἡ προσοχὴ του, ἡ σκέψις του, ὁ λογισμὸς του, καθηλοῦνται ἐπὶ τῆς εὐτυχοῦς στιγμῆς τῆς νέας συναντήσεώς του. Ἐν τῇ φαντασίᾳ του περυσίζει τὸ χρυσοῦν ὄνειρον τῆς ἐνώσεώς του. Πάλλει ἡ καρδιά του διὰ τὴν στιγμὴν τῆς εὐδαιμονίας του.

Ὅταν ἡ ψυχὴ αἰσθανθῇ ὅλον τὸ πῦρ τοῦ Ἔρωτος, λησμονεῖ τὸν κόσμον, ὡς ὁ φιλάργυρος τὴν ἀνθρωπότητα. Λησμονεῖ τὰ πάντα. Νομίζει ὅτι τὸ πᾶν ἐγένετο καὶ ζῆ δι' αὐτὸν καὶ μόνον.

Ἐπέρχεται ἡ νύξ. Ὁ ὕπνος ἀρνεῖται νὰ ἐπισκεφθῇ ταύς ἐρώντας. Ἀγρυπνεῖ ὁ βοσκὸς, αἰχμάλωτος τῶν ἐντυπώσεων, ἃς παρήγαγεν ἡ ἐμφάνισις τῆς παρθένου, καὶ ἀναμένει τὴν ἔλευσιν τῆς πρωίας. Νὰ ἐπανίδῃ τὴν ὠραίαν καὶ λαμπρὰν μορφήν τῆς ἱερείας, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τῶν αὐτῶν συνθηκῶν, διέρχεται τὰς νυκτερινὰς ὥρας.

Ἡ σφοδρότης τοῦ αἰσθήματος καταβάλλει τὰς δυνάμεις τοῦ λογικοῦ καὶ τηρεῖ ἐν διηνεκεί ἐξεγέρσει τὰς ψυχικὰς, ἀποδιώκουσα τὴν ἡσυχίαν, τὴν ἡρεμίαν, τὴν γαλήνην, τὴν ἀνάπαυσιν, τὸν γλυκὺν καὶ λυσιπικρὸν ὕπνον, τὸ ὕψιστον καὶ ἀτίμητον τοῦτο δῶρον τῆς φύσεως πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὸ ἀλάνθαστον βάλσαμον τῶν πικριῶν τῶν βασιάνων καὶ τῶν ὀδυνῶν τῆς ζωῆς.

••

Τῆς χαραυγῆς τὸ φέγγος διαπλοῦται ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου. Μεταπίπτον εἰς ἰσοβαφεῖς, ροδόχρους χρυσαυγεῖς ἀποχρώσεις, διώκει τὰ ἄστρα ἐκ τοῦ στερεώματος καὶ

τὸν βαρύνοντα τὰ βλέφαρα τῶν θνητῶν ἀδελφῶν τοῦ θανάτου ὕπνον. Ζωογόνος αὔρα θωπεύει τὰ ἄνθη, ὑπεγείροντα τὴν κορυφὴν των, βεβαρυμένη ἀπὸ τὰς σταγόνας τῆς δρόσου, ὡς μαργαριτῶν ἀπειρία, σπιλβούσης εἰς τὰ φιλήματα τῆς πρωΐας. Τὰ πτηνὰ ἐνθουσιωδῶς χαιρετῶσι τὴν ἐξυπνῶσαν φύσιν. Τὰ δάση ἀποβάλλουσι τὴν ζοφερὰν καὶ σκυθρωπὴν ὄψιν, ἣν προσδίδει ἡ νύξ, ἀπλωῦσα τὴν μελανὴν χλαίνην τῆς. Γενικῆ τελεῖται μεταλλαγή. Μόνον ἐν τῇ φαττασίᾳ τοῦ ἔρωτος βοσκοῦ ἀναλλοίωτος παραμένει ἡ μορφή τῆς ἱερείας, ἐν τῷ στήθει τοῦ ἀδάμαστον καίει τὸ πῦρ, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀμειωτος ὁ πόνος διατελεῖ, ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ ἀκάματος ἀγρυπνεῖ ἡ σκέψις τῆς συναντήσεως.

Δεσμῶτις ἀκούσιος τοῦ ἔρωτος καθίσταται ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ δεχομένου τὸ πρῶτον τὰ βέλη του. Ἐν τῇ φρικῶδει καὶ γλυκυθύμῳ αἰχμαλωσίᾳ, ἣς τὴν ὀδύνην ὑπογλυκαίνει ἡ ἡδονὴ τῆς ὄνειροπολήσεως, ἡ ψυχὴ βασανίζεται τυραννείται, ἀνίσχυρος νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν χρυσῶν ἀλύσεων του.

* *

Λαμπρὸν τὸ πορφύρον ἄστρον τῆς ἡμέρας ἀπὸ τῶν κορυφῶν ρίπτει τὰς πρώτας ἀκτίνας του ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ ὁ Μελάνιππος τὰ ἐκ τῆς αὔπνιας φλέγοντα βλέμματα πρὸς τὸν ἀνεξίτηλον τῆς μνήμης του τόπον τῆς πρώτης συναντήσεώς του. Προσηλώσας πνεῦμα καὶ αἰσθήσεις, ψυχὴν καὶ ὀφθαλμούς μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς, μὴ διαλυμένης ὑπὸ τῶν σκέψεων τῆς ἀμφιβολίας, τοῦ φόβου, τῆς ἀγωνίας, καὶ τῶν ἄλλων φοβερῶν ἐπακολουθημάτων τῆς ζηλοτυπίας καὶ τῆς ἀπαγοστεύσεως, βαδίζει πρὸς τὸν πολυφίλητον τόπον.

Ἡ Κομαιθῶ, ἣς τὸν ὕπνον ἀπομακρύνει τὸ ὠραῖον ὄνει-

ρον τῆς εὐτυχίας, τὴν καρδίαν συνέχει ἡ συγκίνησις τῆς γλυκείας στιγμῆς, τὴν διάνοιαν τηρεῖ ἐν ἐξεγέρσει ὁ λογισμὸς τῆς συναντήσεως, τὰ στήθη φλέγει ὁ πόθος τῆς ἐνώσεως, μὲ τὰ πρῶτα τῆς πρῶϊας μειδιάματα καὶ τὸ φίλημα τοῦ Φοίβου πρὸς τὴν φύσιν, μὲ βῆμα ταχὺ χωρεῖ πρὸς τὸν ἀλησμόνητον τόπον, ἐνθα τὸ πρῶτον ἠσθάνθη τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀφροδίτης τὰ βέλη πλήττοντα τὴν ἀπαλὴν καὶ τρυφερὰν καρδίαν της.

Ὀλίγαι στιγμῆς παρέρχονται καὶ αἱ δύο ἀγαπηθεῖσαι ὑπάρξεις εὐρίσκονται ἐναντι ἀλλήλων. Τοὺς ὀφθαλμοὺς των ὑγραίνει δάκρυ χαρᾶς, τὰ στήθη των πυρπολεῖ ἐνθουσιασμὸς, τὴν καρδίαν των συνέχει συγκίνησις. Σιγᾷ ἡ γλῶσσα των, δεσμευθεῖσα ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος. Δονεῖται ἡ καρδία των συγκλονιζομένη ὑπὸ τοῦ πάθους.

Ὅταν ἡ ψυχὴ συναρπάζεται ὑπὸ σφοδροῦ συναισθήματος, ἡ σιωπὴ γίνεται διερμηνεύς αὐτοῦ. Ἐκφράζει ὅσα ἡ γλῶσσα εἶνε ἀνίκανος νὰ πράξη.

Τὴν παράτασιν τῶν ἀνυπερβλήτου ἀγωνίας στιγμῶν, μὴ δυνάμενος νὰ φέρῃ ὁ Μελάνιππος, ζητεῖ νὰ στηριχθῆ διὰ τῶν βραχιόνων του, ὅτινες, πειθαρχοῦντες εἰς τῆς καρδίας του τὰς ὀρμὰς, ὑψοῦνται αἴφνης καὶ περιβάλλουσιν ὡς δακτύλιοι, ἰσχυρῶς τῆς λατρείας του τὸ σκῆνωμα. Φίλημα δροσίζει τὰ χεῖλη του, προσκολληθέντα ἐπὶ τῆς παρεῖας τῆς Κομαιθοῦς, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς αὐτῆς γοήτιδος ἐκστάσεως δίδει ὁμοίαν ἀπάντησιν εἰς τὴν σιωπηρὰν, πλὴν εὐγλωττάτην, ἔκφρασιν τοῦ αἰσθήματος.

Τὸ πλημμυροῦν τῆς ἀγάπης αἰσθημα ἐκρέει ἐκ τῶν χειλέων εἰς γλυκύτετον ἀσπασμόν. Τὰ χεῖλη εἶναι ἡ θυρίς, δι' ἣς ἐξέρχεται τὸ πῦρ τῆς συμπαθείας, ἥτις διὰ μυστηριώδους δεσμοῦ συναρμολοῦσα τὰς ψυχὰς ἔλκει ταῦτα εἰς γλυκύτετον ἀσπασμόν. Τὸ φίλημα εἶνε ὁ κρί-

κος ὁ ἐνῶνων τὰς ψυχάς, ἀνερχομένας εἰς τὰ χεῖλη διὰ τῆς ἀναθάθρας τῆς χαρᾶς. Εἶνε ἡ γλῶσσα τῆς ψυχῆς, ἢ ἀστραπή τῆς εὐτυχίας.

Τὰ χεῖλη των ροφῶσι, ὡς τὸ ρόδον τὴν δρόσον, τὸ ἄρωμα τῆς ἀγάπης καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ των, ὡς θραυόμενα κλωνία, χύνουσι δάκρυα συμπαθείας. Ἀπὸ τῆς μεστῆς γοητείας ταύτης στιγμῆς αἰσθάνονται ὅτι ζῶσι. Καὶ ζῶσι διὰ νὰ ἀγαπῶνται. Καὶ ἀγαπῶνται μὲ ὄλην τὴν περιπάθειαν, τὴν στοργὴν τὴν ἀφοσίωσιν, ἣν ἐμπνέει ὁ ἀγνός καὶ ἄδολος ἔρως. Οἱ χρόνοι τῆς παιδικῆς των ἡλικίας διαγράφονται, αἱ σκέψεις των ἀφίπτανται, τὸ παρελθόν των λησμονεῖται. Εἰς πόθος γλυκύς, πληροῖ, ὡς τὸ ἄρωμα τὴν ἀτμοσφαῖραν, τὴν καρδίαν των. Εἰς λογισμὸς δεσπάζει εἰς τὴν διάνοιάν των. Ἐν χρυσοῦν ὄνειρον ἵπταται εἰς τὴν φαντασίαν των.— Ἡ στιγμὴ τῆς ἐνώσεώς των.—

••

Γλυκεῖαι διαρρέουσιν αἱ ἡμέραι τοῦ βίου των ἐν τῷ ἀτελευτήτῳ ὠκεανῷ τοῦ χρόνου. Ἐμπλεεὶ φαίδροτης, γοητείας, ὀνείρων, ἐλπίδων, ἀγάπης διὰ τὸ ζεῦγος τῶν ἐρατεινῶν ψυχῶν. Ὁ Μελάνιππος, ἀναβλέπων πρὸς τὸν οὐρανὸν, πιστεύει ὅτι εἰς τὰ ἄστρα διακρίνει, ἀντικατοπτριζομένους, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Κομαιθοῦς. Πλανώμενος εἰς τὰ δάση, φαντάζεται ὅτι εἰς τὴν σκιάν των θεωρεῖ ἀπεικονιζομένην τὴν μορφήν της. Ἐνωτιζόμενος τοῦ κελადήματος τῶν πτηνῶν, νομίζει ὅτι ἀκούει ἀντηχοῦσαν τὴν φωνήν της. Δεχόμενος τὰς θωπείας τῆς αὔρας, πιστεύει ὅτι αἰσθάνεται τὰ φιλήματα τῆς. Ρεμβάζων εἰς τὴν ἀρμονίαν καὶ λαμπρότητα τῆς φύσεως, νομίζει ὅτι ἀναγινώσκει ἐπ' αὐτῆς τὸ ὄνομά της. Τὰ πάντα φαντάζεται ὅτι ἀναπαριστῶσι τὸ εἶδωλον τῆς ἀγάπης του. Ὑπάρχουσι στιγμαὶ διὰ τὰς ἐρώσας ψυχάς, καθ' ἃς

αὐται, περιπίπτουσαι εἰς ὄνειρώδη ἔκστασιν, φαντάζονται ὅτι οὐρανός, γῆ, φύσις τονίζουσι τὸν ὕμνον τῆς εὐτυχίας των.

Καὶ ὁ νοῦς τῆς Κομαιθοῦς ὑπὸ τῶν αὐτῶν λογισμῶν ἀλίσκεται. Ἡ ψυχὴ τῆς ὑπὸ τῶν ἰδίων συναισθημάτων συγκινεῖται. Ἡ καρδιά τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν πόθων πληροῦται. Ἡ φαντασία τῆς ὑπὸ τῶν ὁμοίων ὀνειρῶν κεντρίζεται. Νομίζει ἐν τῇ ρεμβώδει ἐκστάσει τῆς ὅτι βλέπει τὸ πρόσωπον, ἀκούει τὴν φωνήν, αἰσθάνεται τὰς θωπείας τοῦ Μελανίππου.

Αἱ ἐρῶσαι ψυχαί, συγκοινωνοῦσαι διὰ τῆς μυστηριώδους ὁδοῦ τοῦ αἰσθήματος, ἐνοῦνται εἰς μίαν διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως, ἀποτελοῦσαι τὸ ἔμβλημα τοῦ ἐξιδανικευομένου πάθους των.

Ὁ τόπος τῆς πρώτης συναντήσεως, ἔνθα ἐδοκίμασαν τὸν ἀδάμαστον κοχλασμόν εἰς τὰ στήθη των καὶ τὴν δίνην ἐν τῇ καρδίᾳ των, καθίσταται τὸ προσφιλέστερον καταφύγιον, ἡ κρύπτη τῆς ἐξομολογήσεως, ἡ ναὸς τῆς προσευχῆς καὶ τῆς λατρείας των πρὸς τὸν πετερυγοφόρον υἱὸν τῆς Ἀφροδίτης.

Ὑπάρχουσι τόποι, συνδεόμενοι τοσοῦτον μὲ τὰ σημαντικώτερα σημεῖα τοῦ βίου μας, ὥστε διὰ παντὸς τηροῦνται ἀνεξάλειπτοι τῆς μνήμης μας καὶ ἐξωραίζονται διὰ τσααύτης γοήτειας ἀποπνεούσης ἄρωμα ἀγάπης, ὥστε πιστεύονται ἱεροὶ καὶ χρησιμεύουσιν ὡς ἐξομολογητήριον τῶν τρυφερῶν καὶ μυχιῶν αἰσθημάτων μας.

* *

Τῆς δύσεως οἱ ἰσοβαφεῖς χρωματισμοὶ ἀφανίζονται ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος καὶ ἡ νύξ ἐπικάθηται. Ἡ μηναιοειδὴς σελήνη ἀνακούπτουσα ὑπερθεν τοῦ Παναχαϊκοῦ, ὡς Νηρηϊκὴ ἐκ τοῦ ἀφρώδους πόντου, αὐγάζει τὰ σκότῃ Ὁ ψιθυρὸς τῆς αὐρας, θωπευρῶσης τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων καὶ θάμνων,

ἐνούμενος μετὰ τοῦ μορμύρου τοῦ ρείθρου τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ βόμβου τῶν ζωύφιων, ἀποτελεῖ ἁρμονίαν μυστηριώδη, ἣς παράκρουσις εἶνε αἱ μακρόθεν ἀπηχοῦσαι ὑλακαὶ τοῦ κυνός, φυλάσσοντας τὸ παίμνιον.

Ἐν τῇ μυστηριώδει ταύτῃ σιγῇ τοῦ ἀπείρου, ὑπὸ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἔφρασις τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς φύσεως, ἐν τῷ πολυφιλήτῳ τόπῳ τῆς συναντήσεως ὁ Μελάνιππος, ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τῆς ἀγνῆς Κομαιθοῦς, ἀνοίγει τὴν θύραν τῆς καρδίας του. Ἀποκαλύπτει τὸν πόθον του, πρὸς ὃν ἀνταποκρίνεται αὐτῇ, διὰ φλογεροῦ φιλήματος, ἐνῶ τοὺς ὀφθαλμοὺς της λούει τὸ δάκρυ, ὡς δρόσος, ἐπικαθήμενος ἐπὶ τῶν βλεφάρων της. Ὁμνύουσι τὸν ὄρκον τῆς ἀγάπης. Λαμβάνουσι τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐνώσεως ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων τοῦ ὑμναίου καὶ τὴν εὐλογίαν τῶν γεννητόρων των.

Τοὺς ποιητικωτέρους ρεμβασμούς, τοὺς ὑψηλοτέρους στοχασμούς, τὰ εὐγενέστερα πάθη, τὰ γενναϊότερα φρονήματα, τοὺς μυχιωτέρους πόθους συλλαμβάνει καὶ ἀποκαλύπτει ὁ ἄνθρωπος ἐν ὧρα τῆς νυκτός.

* *

Ἄκτινοβολεῖ ἐν τῷ στερεώματι ὁ τὴν ἀδελφὴν του Ἐκάτην διαδεξάμενος Ἀπόλλων, διατρέχων τὸν ἀτελεύτητον δρόμον του. Φωτὸς κύματα κυλιόνται ἐπὶ τῆς γῆς. Καταπράσινος ὁ χλοερὸς τάπης ἀπλοῦται ἐπὶ τοῦ πεδίου, κρασπεδούμενος ὑπὸ σαπφεινίου ὑγρᾶς ταινίας. Ἄρωμα καὶ δρόσος πληροῦσι τὴν ἀτμοσφαῖραν. Τὰ πάντα ἀποπνέουσιν ποίησιν, γλυκύτητα, γαητείαν.

Ἐν τῇ τοιαύτῃ τῆς φύσεως πανηγύρει, παιδρὸν, μὲ τὴν ἀγαλλίασιν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τὴν χαρὰν ἐν τῇ καρδίᾳ, τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος, διασχίζον τοῦ λειμῶνος τὴν χώραν, πορεύεται πρὸς τὸν πατρικὸν οἶκον τῆς παρθένου, ἵνα ἐκ-

μυστηρευθῆ τὸν πόθον του, ἀνακοινώσῃ τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐκζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν καὶ εὐλογίαν τῶν γονέων του.

Ὁ ὑποτασσόμενος εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς του, ἀποτιῶν τῆς εὐγνωμοσύνης τὸν φόρον πρὸς τοὺς δωρήσαντας τὴν ζωὴν του—γονεῖς του—εἰς πᾶσαν πράξιν του αἰσθάνεται ἀπαράβατον καθῆκον νὰ λάβῃ τὰς συμβουλὰς καὶ τὴν συναίνεσίντων, ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Μέγας ὅμως φραγμὸς ἐγείρεται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐπιθυμίας των. Ἡ ἄρνησις τῶν γονέων. Ἄκαμπτοι, ἀνένδοτοι. ἀμετάβλητοι μένουσιν πρὸς τὰς παρακλήσεις καὶ ἰκεσίας Ἰπὸ τὴν πνοὴν τῆς ἀρνήσεως τὸ ὄνειρόν των ἄρχεται διαλυόμενον, ὡς ἑμίχλη ὑπὸ τῆς θερμότητος, καὶ ὁ προαγγελλόμενος χωρισμὸς, ἐπιβαλλόμενος ὑπὸ ὑψηλοτέρας βουλήσεως, θλίβει καὶ πληροῖ πικρίας τὴν ψυχὴν των.

Ἡ ἐκδραστικὴ ὑποχώρησις τῆς ἀτομικῆς θελήσεως προκαλεῖ θλίψιν καὶ πόνον, ἰσχυροποιεῖ δὲ τὴν δύναμιν τῆς ἐγκαρτερήσεως, ἀνάλόγως τοῦ μεγέθους τῶν ἐμποδίων καὶ τῆς ἐπιμονῆς πρὸς πραγματοποίησίν της.

Ἡ ἐπιμονὴ τῶν ἐραστῶν μένει ἀκατάβλητος, ὑπὸ τὴν ἐπήρειάν της Ἀπόφασιν καὶ παλιν λαμβάνουσι νὰ προσέλθωσιν ἰκέτιδες εἰς τὴν πατρικὴν στοργὴν καὶ καμπῶσι τὴν ἀκλόνητον θέλησιν. Ἐπιχειροῦσι καὶ τοῦτο. Ἰσχυροτέραν ἄρνησιν ἀπαντῶσι καὶ προσταγὴν λαμβάνουσι νὰ τὴν σεβασθῶσιν, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον δὲ νὰ διανοηθῶσι τὴν παρακοὴν αὐτῆς.

Ἡ πατρικὴ στοργή, ἡ δώσασα τὴν ζωὴν εἰς τὰ τέκνα, ἡ ἐκθρέψασα καὶ μεριμνήσασα περὶ τῆς ἀνατροφῆς των, κέκτηται δικαιώματα ἐπὶ τῶν πράξεων καὶ αἰσθάνεται ὑποχρεώσεις περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των. Δὲν διεκδικεῖ

τυραννικὴν δεσποτείαν, δὲν ἐπιζητεῖ νὰ ὑποκαταστήσῃ εἰς τὴν συνείδησίν των τὴν ἰδίαν θέλησιν. Ἄξιοι ὁμῶς νὰ ἐρωτηθῇ νὰ συμβουλευσῇ καὶ νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν της ἐπὶ τῶν ἀποφάσεών των.

Τὴν ἐπιούσαν τῆς ὀδυνηρᾶς ἀποτυχίας ὁ κατατηκόμενος τὴν καρδίαν ποιμὴν, πλανώμενος ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ δάσους πρὸς καταπράυνσιν τῆς θλίψεως, ἀντιμετωπίζει παρὰ τὰς δάφνας τὴν ἐρωμένην του Ἐκφρων τείνει τοὺς βραχίονας καὶ περιβάλλει, ὡς τρυγῶν τοὺς νεοσσούς, τὸ στήθος της Πλησιάζει τὰ χεῖλη του καὶ μετὰ στεναγμοῦ ἐναποθέτει ἐπὶ τῶν παρειῶν της φλογερὸν φίλημα, ἐνῶ τὰ δάκρυα ἐκβλύζουσι τῶν ὀφθαλμῶν του. Εἰς τὰ δάκρυά του ἀπαντᾷ αὕτη διὰ συγκινητικῶν λυγμῶν. Ἐναγκαλιζονται. Ὁρκίζονται ἵνα μόνον ὁ θάνατος τοὺς ἀποχωρήσῃ.

Αἱ ἀλλεπάλληλοι μεταπτώσεις, ἀπὸ τῆς μειδιώσης ἐλπίδος εἰς τὴν σκυθρωπὴν ἀπελπισίαν καὶ τανάπαλιν, καλύπτουσι τὴν ψυχὴν μὲ δυσοίωνα νέφη ἀπογοτεύσεως. Ἡ θλιβερὰ ἰδέα τῆς ματαιώσεως τοῦ πόθου, προκαλεῖ εἰς τὴν διάνοιαν δίνην στοχασμῶν ὀδυνηρῶν. Κρατερός ἀγὼν συγκροτεῖται μεταξύ τοῦ ἀκαθέκτου πάθους καὶ τῆς ἀπροσμάχητου δυνάμεως τῆς συνειδήσεως.

Μετὰ τὴν τελευταίαν λέξιν τοῦ ὄρκου των ἀποχωρίζονται, φοβούμενοι διὰ τὸ μέλλον. Ἀπέρχονται κατηφείς καὶ σιωπηλοὶ εἰς τὰ ἴδια· ἀφοῦ πρότερον ἤνωσαν τὰ χεῖλη εἰς διάπυρον ἀσπασμόν.

* *

Εἶνε νύξ. Ἡ σελήνη, ὡς δίσκος στίλβοντος φωτεινοῦ ἀργύρου, κόσμει τὸν οὐράνιον θόλον, ἀυγάζουσα τὴν φύσιν. Αἱ σκιαὶ τῶν δένδρων ἀπλοῦνται ἐπὶ τῶν λειμῶνων, ὑπὸ τὸ σέλας τῆς βασιλίσεως τῶν νυκτῶν. Ἄντηχεῖ ἐν τῷ

ἀέρι ὁ ἀδιάκοπος καὶ συγκεχυμένος ψιθύρος, ὃ μοιράδες ἐντόμων ἀναβάλλουσι, ἐξερχομένων ἐκ τῶν φωλεῶν των, ἐνῶ τῆ ἀηδῶν ἐνθους ψάλλει ἐν τῷ φυλλώματι. Αὖρα μυροδόλος πληροὶ τὴν ἀτμοσφαίραν. Γῆ καὶ οὐρανός, πτηνὰ καὶ ἄνθη πανηγυρίζουσι τὴν ἑορτὴν τῆς φύσεως.

Κατὰ τὴν μαγικὴν ταύτην νύκτα, ἧς ἡ γοητεία δεσμεύει, μεθύσκει, συναρπάζει καὶ μεταρσιῶ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν σφαίραν τῶν ὑψηλῶν ἐμπνεύσεων, ὃ ἀποδιώξας ἐκ τῆς διανοίας του πάντα ἄλλον λογισμὸν καὶ ἐκ τῆς καρδίας του φυγαδεύσας πάντα ἄλλον πόθον, ἐμμανῆς ποιμὴν, ἀνὰ τὸ δάσος φέρων τὸ βῆμα, διακρίνει παρὰ τὴν θύραν τοῦ ναοῦ τὴν λατρευτὴν του, ἀσχολουμένην εἰς προετοιμασίαν τῆς ἑορτῆς, ἣτις τὴν πρωϊὰν ἐμελλε νὰ τελεσθῆ εἰς τιμὴν τῆς ἐνοίκου θεότητος. Ἐπὶ τῇ ἀτενίσσει τῆς μορφῆς τῆς σπεύδει πρὸς αὐτήν. Τὴν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του. Παρακαλεῖ, τὴν ἱκετεύει, μετὰ δακρῶν θερμῶν, νὰ λάβῃ οἶκτον δι' αὐτὸν καὶ θελήσῃ νὰ σβύσῃ διὰ τῆς ἐνδοτικότητός της τὴν φλέγουσαν τὰ στήθη ἀφόρητον κάμινον, ἵνα τὸν καταστήσῃ εὐτυχῇ ἐπὶ μίαν τοῦλάχιστον στιγμὴν.

Ἡ λάμψις τῆς σελήνης, ἡ γαλήνη τῆς νυκτός, ἡ αἰθρία τῆς ἀτμοσφαίρας, ἡ ἄρμονία τῆς φύσεως, εἶνε ἄγγελου σάλπισμα διὰ τὴν ἀθῶαν ψυχὴν καὶ ἄσμα Σειρήνος διὰ τὴν ὑπὸ πάθους τηκομένην καρδίαν.

Ἄρνησιν ἀντιτάσσει ἡ παρθένος εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ ἱκεσίας τοῦ νεανίσκου. Οὗτος ἐπιμένει, στεναρίζει, κλαίει. Τὰ δάκρυα, σὶ στεναγμοὶ του ἀναρριπίζουσι τὸ πῦρ καὶ ἐξεγείρουσι τὸ καθεῦδον πάθος τῆς Κομμιθοῦς. Κλονίζεται αὕτη καὶ κυμαίνεται. Αἰσθάνεται ἐν τῇ ψυχῇ της ἐγειρομένην τρικυμίαν. Τὰ κύματα τοῦ πάθους συγκρούονται πρὸς τὰ τοῦ καθήκοντος. Ἡ καρδία της παλαίει πρὸς τὸ λογικόν της. Ὑποχωρεῖ εἰς τὸ πάθος, ἀλλ'

ἀναχαιτίζεται ὑπὸ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς εὐσεβείας. Μετὰ σφοδρὸν κρατερὸν ἀγῶνα, τὸ λογικὸν παραδίδει τὰ ὄπλα εἰς τὸ αἶσθημα τῆς Ἡ καρδία ὑπερισχύει τῆς ψυχῆς τῆς. Ἡ θέλησις καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς. Τὸ πνεῦμα δουλοῦται ὑπὸ τῆς ὕλης. Ἐνδίδει εἰς τὰς παρακλήσεις, τὰ δάκρυα καὶ τὰς ἐκείσιας ἐκείνου.

Πρὸ τῆς σφριγώσεως νεότητος, τῆς θαλλούσης καλλονῆς, τῶν ἀφροπλάστων παρειῶν, τοῦ ἀκτινοβολοῦντος βλέμματος, τοῦ πυρέσσοντος χείλους, τῆς ἠδυπαθοῦς ἀγκαλῆς τοῦ ἠδονικοῦ ἀσπασμοῦ ἢ ἐρώσα καρδίᾳ καθίσταται ἀδύνατος νὰ συγκρατηθῇ. Θραύουσα τοὺς κρίκους τοῦ λογικοῦ φέρεται ἀκάθεκτος εἰς τὸ θάραθρον τῆς ἀπωλείας.

Συμπλεκόμενοι διὰ τῶν χειρῶν, καταφεύγουσιν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ζητοῦντες ἄσυλον πρὸς πλήρωσιν τοῦ πόθου τῶν ἐν τῷ ἀδύτῳ τοῦ ἱεροῦ.

Ὁ πονηρὰ βουλευόμενος καὶ κακὰ μελετῶν ἐπιδιώκει τὴν ἀφάνειαν, ζητεῖ τὸ σκότος. Τὸ σκότος εἶνε ὁ προστάτης τοῦ ἐγκλήματος. Ὑπὸ τὰς πτυχὰς του συλλαμβάνεται κυφορεῖται καὶ γεννᾶται τὸ ἐγκλημα.

Ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἐνθα ἐκαλλιεργήθη τὸ ἔνθος τῆς παρθενικῆς ἀγνότητος, οἱ ἀσεβεῖς καὶ τυφλοὶ, ἐπιλαθόμενοι τῶν πρὸς τὸ θεῖον, τοὺς γονεῖς τὴν κοινωνίαν καθηκόντων τῶν, ἀποβαλλόντες τὴν κοσμιότητα, τὴν αἰδῶ, τὸ σέβας πρὸς πᾶν ἕξιον τιμῆς καὶ λατρείας, ροφῶσι ἐν τῇ μέθῃ τῆς ἠδονῆς τὸ ἔρωμα. Ἐκεῖ τὸ βδελυρὸν ἀνοσιούργημα περαίνεται.

Ἐπὶ τῇ ἀνευλαθεῖ παραβιάσει τοῦ ἠθικοῦ νόμου, τῇ ἀνιέρῳ ὕβρει πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν θεῶν ἢ δικαίαν ὁργὴν ἐξεγείρεται καὶ ἡ θεία δίκη τιμωρὸς ἐπέρχεται, ἐκδική

τρια τῆς ἐπονειδίστου προσβολῆς τῆς ἠθικῆς, τῆς δικαιοσύνης, τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων.

Ἐπρὸς τὸν ἀντιτασσομένον πρὸς αὐτό. Πᾶν πρόχωμα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καταρρέει εἰς ἐρείπια, ἐφ' ὧν, στηρίζον τὴν σημαίαν του, σαλπίζει τὸν θρίαμβόν του.

Νόσοι παντοῖαι ἐνσκήπτουσι, μαστίζουσαι τὴν χώραν, ἀποδεκατίζουσαι τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ θάλλοντες λειμῶνες ἀποβάλλουσι τὴν χλοηφόρον περιβολὴν καὶ ἔγονοι καθίστανται. Σιτοδεία ἐπέρχεται ἀπροσδόκητος, γεννῶσα τὴν πείναν καὶ τὸν θάνατον συνεπιφέρουσα. Οὐδεὶς ἔχει τὴν δύναμιν πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ἡ καταστροφή ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐπιτείνεται, τιμωροῦσα τὴν ἀπειθειαν, τὴν ἀκολασίαν, τὴν ἱεροσυλίαν τὸ ἀνοσιούργημα. Θνήσκουσιν οἱ ἄνθρωποι, θνήσκουσι τὰ κτήνη. Τὸ τέκνον ἐκπνέει εἰς τῆς μητρὸς τὰς ἀγκάλας. Ἀποχωρίζεται ὁ πατήρ τὸν υἱόν του. Θνήσκει ὁ ἀδελφὸς παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀδελφοῦ του. Θρηνοῦσι γονεῖς, θρηνοῦσι τέκνα, θρηνοῦσι συγγενεῖς διὰ τὴν σκληρὰν ἀπώλειαν τῶν φιλάτων. Τὴν χαρὰν καὶ τὸ ἄσμα διαδέχεται ἡ θλίψις καὶ ὁ θρήνος. Τὴν χαρωπὴν χώραν καλύπτει τὸ πένθος, μεταστρέφον εἰς κοιλάδα κλαυθμῶνος, ὑπερθεν τῆς ὀπείας πλανᾶται τὸ φάσμα τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς ἐρημώσεως, διασπείρον τὴν φρικτὴν τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ἀπόγνωσιν.

Οὐδὲν φρικωδέστερον, σκληρότερον, ἀπαισιώτερον τοῦ θεάματος πόλεως λυμαινομένης ὑπὸ θανατηφόρων νόσων. Καὶ ὁ μᾶλλον ἀπαθέστερος καὶ γενναιώτερος κάμπτεται, φρίττει, συγκινεῖται πρὸ τῆς θέας τῶν ἐκτυλισσομένων θλιβερῶν σκηνῶν, καὶ καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀπελπισίας περὶ τῆς ἰδίας του ὑπάρξεως.

Τὰ δεινὰ ἐπιτείνονται, ἡ συμφορὰ κορυφῶνται, ἡ καταστροφή δι' ἀλμάτων συμπληροῦται. Ἄκτις καταπραῦν-

σεως οὐδαμῶς ἀνθρώσκει. Πᾶσα προσδοκία ἐξ βλακλήρου ἐκλείπει. Πανύστατος ἐλπίς ἀπομένει ἢ πρὸς τὸ θεῖον προσφυγή, πρὸς ἄντησιν δυνάμεων θάρρους πρὸς ἐγκριέρησιν. Παρὰ τοῦ θείου, περὶ ὃ πᾶσα ἐλπίς συγκεντρῶται, προσδοκᾶται, εὐσπλαγγνος συμβουλή καὶ χάρις πρὸς ἀπολύτρωσιν τοῦ φοβεροῦ ὀλέθρου, πρὸς παῦσιν τῆς δεινῆς καταστροφῆς, εἰς ἣν τὴν πόλιν ἔρριψεν, ἢ, ἐν ἀγνοία τῶν κατοίκων, ἱερόσυλος πράξις τῶν ἐραστῶν.

Ὁ ὑπὸ τῶν συμφορῶν μαστιζόμενος, μετὰ μακρὸν ἀγῶνα ἐγκαρτερήσας, ἐξαντλούμενος τὰς δυνάμεις καὶ ἀποθαρρυνόμενος, καταφεύγει εἰς τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν, εἰς τὴν θεῖαν χάριν, ἐπιζητῶν ἐκεῖθεν τὴν σωτηρίαν του. Ἡ πίστις γίνεται ὁδηγὸς αὐτοῦ ἀλάθαστος· ἡ ἠθικὴ ἴσασις τῆς σωτηρίας του.

* *

Παρὰ τὰ κρᾶσπεδα τοῦ χιονεσκεποῦς Παρνασσοῦ, ἔνθα τῶν Μουσῶν τὰ ἐνδαιτήματα, ἐν οἷς γαλουχεῖται καὶ αὐξάνει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ καλλιτεχνία, ἐγείρεται τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀπὸ τοῦ χρηστηρίου του ἐξαγγέλλονται αἱ βουλαὶ τῶν θεῶν πρὸς τοὺς θνητούς. Πρεσβεία ἐξ ἀνδρῶν χρηστῶν τὸ ἦθος καὶ ἀσπίλων τὸν χαρακτῆρα, ὧν τὴν κόμην ἐλεύκαθεν ὁ χρόνος, πλοῦσια δῶρα, θυσίαν τῷ θεῷ προσκομιζούσα, ἀπέρχεται ἐκεῖ διὰ τὴν ζήτησιν συμβουλῆν περὶ τοῦ δεόντος γενέσθαι, πρὸς ἀπομάκρυσιν τῶν συμφορῶν. Ὑπὸ τοῦ πυθικοῦ μαντιοῦ αἶρεται ὁ πέπλος τοῦ μυστηρίου. Βιδεχθῆς τὸ ἔγκλημα ἀποκαλύπτεται καὶ σκληρὰ δίδεται ἐπιταγὴ θυσίας τῶν ἐνόχων καὶ ἀνά πάντα ἐνιαυτὸν δύο νεαρῶν ὑπάρξεων, παρθένου καὶ νεανίσκου, τῶν εὐειδестέρων, πρὸς ἐξαγνισιν καὶ ἐξευμένισιν, τοῦ θείου. Παραγγέλλεται δὲ ἡ παῦσις ὅταν ξένος ἤθελε κομίση νέον θεὸν εἰς τὴν πόλιν των,

Οἰκαδε ἐπιστρέφουσιν οἱ ἐπίλεκτοι γέροντες πρεσβευταὶ καὶ μετὰ πόνου καὶ θλίψεως ἀνακοινοῦσι πρὸς τοὺς συμπολίτας τῶν τὴν αἰτίαν καὶ τὴν θέλησιν τῶν Θεῶν. Εἶνε σκληρά, ἀλλ' ὑψίστη. Ὁφείλουσι νὰ ὑποκύψωσιν ἀγογγύστως.

Οὐδένισχυρότερον τῆς βουλῆς καὶ ἀποφάσεως τοῦ θείου. Πάντες πρὸ αὐτῆς κύπτουσι καὶ ὑποτάσσονται. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντισταθῇ. Εἶνε ὕβρις, βλασφημία, ἄρνησις τῆς θεότητος ἢ σκέψις τῆς παρακοῆς καὶ ἀπειθείας. Ὁ ἄνθρωπος ἀπέναντι τοῦ θείου μηδενίζεται καὶ ἡ θέλησις του ὡς ἰστός ἀράχνης διασπᾶται. Τὸ ἐγὼ του συντριβεται. Τὸ ἄτομόν του ἐξαφανίζεται. Αἱ δυνάμεις του παραλύουσι. Δὲν εἶνε κύριος ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὄργανον τῆς θείας προνοίας.

Ἐπὶ τῶ ἀλγεινῷ ἀκούσματι, οἱ συμπολίται τῶν ταρασσονται, θλίβονται καὶ αἰσθάνονται τὴν ψυχὴν τῶν πιεζομένην ὑπὸ ὀδύνης. Πνίγουσιν ὁμως εἰς στήθη τῶν τὸν πόνον τῶν, συνέχουσι τὴν καρδίαν τῶν, καὶ ἀνακτῶντες τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἡρεμίαν, ὑπέκουσιν εἰς τὰ κελεύσματα τοῦ χρηστηρίου, πρὸς ἀπαλλαγὴν καὶ σωτηρίαν τῶν. Ἐπὶ τοῦ βωμοῦ φέρουσι τοὺς ἱεροσύλους. Ἄνὰ πᾶν δὲ ἔτος ὀδηγοῦσιν, εἰς θυσίαν ἐξίλαστήριον, ζευγὸς νεαρῶν ὑπάρξεων, παρηγορούμενοι ὅτι ἐκπληροῦσιν ὑψίστην καὶ θείαν ἐπιταγὴν.

Ἐν τῶ χυνομένῳ ἀθῶφ αἵματι βαπτίζεται ὁ ποταμός, τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ—Ἀμειλίχου—προσλαμβάνων. Τὰ σφάλματα τῶν πατέρων ἐπανορθοῦσι τὰ τέκνα, ἐφ' ὧν ἐπερρίφθη ἡ εὐθύνη αὐτῶν. Τὸ ἀνόσιον διάβημα τῶν ἐραστῶν ἐξαγνίζουσι τρυφεραί, ἀνεύθυναι, ἀθῶαι ὑπάρξεις, προσφέρουσαι τὴν ζωὴν τῶν. Πάσχει ἡ κοινωμία, τιμῶρουμένη, ὡς ἐκθρέψασα καὶ γαλουχήσασα ἀσεβῆ τέκνα.

Πίπτει ἡ Τροία εἰς χεῖρας τῶν συμμάχων τοῦ Ἀγαμέμνονος. Τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου ἐκπορθοῦνται. Τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου εἰς τὰς φλόγας παραδίδονται. Φεύγουσιν οἱ Ἀχαιοί, νικηταί ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα, ὑπὸ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν προστατευόμενοι.

Εἰς τὸν Εὐρύπυλον τὸν πολέμαρχον ὡς λάφυρον δωρεῖται λάρναξ, ἔργον Ἡφαίστου, Διὸς δῶρον πρὸς Δάρδανον, ἐν ἧ κρύπτεται τοῦ Διονύσου τὸ ἄγαλμα, ἵνα ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις αὐτοῦ ἀσφαλῶς φθάσῃ εἰς τὰ ἴδια. Ἀπαγορεύεται δὲ αὐστηρῶς εἰς αὐτὸν τὸ ἄνοιγμα αὐτῆς.

Ἐγκαταλείπει οὗτος τῆς Τροίας τὴν γῆν, φέρων τὸ βῆμα πρὸς τῆς Ἑλλάδος τὴν χώραν. Κατὰ τὴν πορείαν τοῦ ἀχαλίνωτος περιέργεια καὶ ζωηρὰ ἐπιθυμία ὠθοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ ἐν τῷ λάρνακι περικλειομένου.

Κορυφῶνται ἡ περιέργεια καὶ ὀξύνεται ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου, περὶ τῆς γνώσεως ἐκείνου, οὔτινος ἀπολύτως ἀπηγορεύθη ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του ἀντίληψις.

Ἐπιλήσιμων τῆς ἐντολῆς ὁ Εὐρύπυλος γίνεται καὶ ταύτης παραβάτης κηρύσσεται. Τὴν λάρνακα ἀνοίγει καὶ γνώστης τοῦ μυστηρίου γίνεται. Πλὴν τῆς παρακοῆς του λαμβάνει τὴν τιμωρίαν. Τὸ λογικὸν του σαλεύεται, αἱ φρένες του ἀπολλύουσι τὴν ἁρμονίαν. Παράφρων πλανᾶται ἀνά τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση, τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ταλαιπωρούμενος καὶ μυρίας θασάνους δοκιμάζων.

Μετὰ μακρὰς πολυμόχθους περιπλανήσεις, φθάνει διὰ τῆς Κίρρας παρὰ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον τὴν θεραπείαν καὶ ἀπολύτρωσιν ποθῶν, ζητεῖ παρὰ τοῦ χρηστηρίου τὴν θεῖαν συμβουλήν του. Πρόθυμος παρέχεται εἰς τὸν φρενόληπτον πλάνητα καὶ ἐντέλλεται αὐτῷ νὰ ἰδρῦσῃ τὴν λάρνακα καὶ κατοικήσῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μέρος, ἐνθα ἤθελεν εὑρῆ τελουμένην ἀτύνηθη πρὸς τοὺς Θεοὺς θυσίαν,

Φεύγει ὁ Εὐρύπυλος τὴν χώραν τῶν Δελφῶν, ἀνεξάλειπτον τηρῶν ἐν τῇ μνήμῃ του τὴν ὑπὸ τοῦ μαντείου συμβουλήν. Φθάνει μετὰ τῶν πλοίων του παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Ἀρόης, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φερόμενος. Ἐκεί παρὰ τὴν δρεπανοειδῆ ἄκραν, ἔνθα κατέπεσε τὸ ὄξύ ὄπλον τοῦ Κρόνου, μετὰ τὴν διάπραξιν τῆς σφαγῆς τοῦ πατρὸς του Οὐρανοῦ, ποιεῖται τὴν ἀπόβασιν καὶ λαμβάνει τὴν πρὸς τὴν χώραν τῆς Ἀχαΐας ἄγουσαν. Διαβαίνει τὸν ποταμὸν Σέλευνον, ὄρηνοῦντα διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν του ὑπὸ τῆς Νηρηΐδος Ἀργυρᾶς. Ὀλίγον ἔτι ἐν τῇ πορείᾳ του συναντᾷ πομπὴν ἄγουσαν παρθένον καὶ νεανίσκον, σταχυοῖς ἐστεμμένους τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Τρικλαρίας Ἀρτέμιδος. Εἰς τῆς ἀπροσδοκῆτου ταύτης συναντήσεως καὶ τοῦ ἀσυνήθους τοῦ πράγματος πείθεται ὅτι περὶ τοῦ τοιοῦτου ὑπαινίσσεται τὸ μάντευμα Μνήμων τῆς ἐντολῆς ἰδρύει τὴν λάρνακα καὶ κτίζει οἶκον, τὴν θείαν θέλησιν ἐκπληρῶν.

Τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ξένου, Εὐρυπύλου, κομίζοντος ξένον Θεὸν μανθάνουσιν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀρόης. Πειθόμενοι ὅτι τοῦτον προέλεγεν ὁ δοθεὶς πρὸ χρόνων χρησμός ἀνακουφίζονται, παρηγοροῦνται, χαίρουσι. Οὕτως, παύει πλέον ταλαιπωρούμενος, ἀνακτῆσας τὰς φρένας του ὁ Εὐρύπυλος, παύει ἢ προσφορὰ νεαρῶν ὑπάρξεων εἰς θυσίαν, ἐξευμενισθέντος τοῦ θείου. Ὁ ποταμός, μὴ βεβρόμενος πλέον δι' αἵματος, λαμβάνει τὴν ὀνομασίαν — Μείλιχος — Τὴν τέλεισιν τῆς θυσίας ἀντικαθιστᾷ ἑορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ Διονύτου τοῦ Αἰσημηήτου. Εἰς τὴν διακονίαν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἐννέα ἄνδρας καὶ ἰσχυρίθμους γυναῖκας, ὁ δῆμος ἀφιεροῖ, μετ' ἐπιμελείας ἐκλέγων τούτους.

Ἀνὰ πᾶν ἔτος κατὰ τὴν ἑορτὴν ὁ ἱερεὺς μετὰ πίστες πομπῆς καὶ μεγαλοπρεπειᾶς κομίζει ἐκτὸς τοῦ νουοῦ τὴν λάρνακα τοῦ Εὐρυπύλου. Ἐκ τῶν πέριξ πολισμάτων χο-

ροὶ παιδῶν, κοσμοῦντων τὴν κεφαλὴν διὰ στάχυων, εἰς ἀνάμνησιν τῆς πάλαι τνθρωποθυσίας, στεφανοῦσι δι' αὐτῶν τοῦ Διονύσου τὸ ἄγαλμα.

Δὲν λησμονοῦνται ἐξ ὀλοκλήρου αἱ παραδόσεις μετὰ ὀλίγου χρόνου πάροdon, οὔτε ἐκρίζουνται τελείως αἱ προλήψεις. Παρχμένοισι πάντοτε εἰς τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ ἔχνη ἀνεξάλειπτα, ἀναμιμνήσκοντα τὰ ἦθη καὶ συμβολίζοντα τὰ ἔθιμα παραχημένης ἐποχῆς.

Λουόμενοι δὲ οἱ νέοι εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ Μειλίχου, στέφουσι τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ ἀφιερωμένου τῷ Διονύσῳ κισσοῦ, καὶ πορεύονται εἰς τὸ ἱερὸν πανηγυρίζοντες μετὰ τῶν ἄλλων τῆς Ἀρόης κατοικῶν, τελούντων ἑορτὴν πρὸς μνήμην τοῦ σωτῆρος των Εὐρύπυλου, υἱοῦ Εὐαίμονος τοῦ Θεσσαλοῦ.

••

Σήμερον, μετὰ πάροdon πολλῶν αἰῶνων καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀποδειώξαντες τὰς πλάνας καὶ τῆς εἰδολογατρίας τὰς δοξασίας καὶ τελετάς, ἐγκαθιδρύσαντες δὲ τὸ κράτος τῆς ἀληθείας, ἐξηφανίσασμεν ταῦτα μετὰ τῶν ψευδῶν Θεῶν, ἐξορισθέντων ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ Παρνασσοῦ. Μόνον σώζεται ὁ ποταμὸς Μείλιχος, ὡς ἀνάμνησις καὶ μαρτύριον τοῦ θεάτρου, ἐνθα ἐξετυλίχθησαν αἱ δραματικαὶ αὐταὶ σκηναὶ τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος.

(Μάιος 1896)

